

**HOTĂRÂREA nr. 336
din 10.06.2019**

Dosar nr.: 216/2018

Petiția nr.: 1668/26.03.2018

Petentă: ..

Reclamați: Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Agenția de Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București

Obiect: îngrădirea accesului persoanelor cu dizabilități (fiu și soră)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. .

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială cu sediul în Bd. Gen. Ghe.

Magheru, nr.7, sector 1, București

3. Agenția de Plăți și Inspecție Socială a municipiului București cu sediul str. Ion Câmpineanu nr. 20, sector 1 București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta sesizează o serie de probleme legate de accesibilizarea persoanelor cu dizabilități. În prezenta speță se referă în mod special la imobilul din str. Serg. Nedeleanu, sector 5 București, imobil deținut în coproprietate cu sora sa, persoană bolnavă oncologic, care a suferit 7 intervenții chirurgicale, radiere, citostatice și altele care periodic îi afectează capacitatea de a se deplasa singură.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adresei nr. 3154/23.05.2018 a citat părțile pentru data 11.06.2018.

6. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

7. Petenta sesizează CNCD cu privire la imposibilitatea accesului în imobil a fiului său, persoană cu handicap și a surorii acesteia, aflată în aceeași situație din cauza bolii oncologice. Astfel, acesta arată că deține în coproprietate, împreună cu sora sa, un apartament în sectorul 5 București, iar calea de acces este inaccesibilă scaunului rulant

pe care îl folosește pentru a o deplasa pe sora sa când nu poate merge singură.

8. Petenta susține că vinovați pentru această situație sunt inspectorii ANPIS care nu sancționează asociația de proprietari.

9. De asemenea, petenta susține că reclamații refuză să facă constatarea existenței barierei și caracteristicile acesteia, discriminând toate persoanele cu handicap locomotor.

Sușinerile reclamațiilor

10. Reclamata invocă excepția lipsei calității procesuale active, arătând că nu are calitatea de reprezentant al surorii sale, ... Sora petentei este o persoană majoră, cu capacitate deplină de folosință și exercițiu, care poate să se reprezinte în fața oricărei instituții sau instanțe.

11. Pe fond, reclamata arată că domiciliul petentei și al fiului acesteia este altul, respectiv la adresa din ...

ANPIS asigură coordonarea, îndrumarea și controlul activității agențiilor teritoriale și a unităților din subordine, în scopul aplicării unitare a legislației în domeniul specific de activitate și al realizării atribuțiilor ce le revin acestora.

De asemenea, reclamata susține că petenta face o serie de acuzații grave cum ar fi: copilul nu are asistent personal din culpa reclamațiilor, copilul nu are dispozitive adecvate de mobilitate din culpa reclamațiilor, etc., afirmații care sunt lipsite de temei legal și neadevărate întrucât Agenția nu poate fi în culpă pentru asemenea fapte.

12. Cu privire la fapta de discriminare pe care o sesizează petenta, reclamata susține nu a existat refuzul inspectorilor de a constata inaccesibilizarea cailor de acces în imobil, ci s-au efectuat două controale la Asociația de proprietari, în urma cărora au încheiat procese verbale de control nr. 71/25.04.2017, respectiv 547/01.11.2017. Procesul verbal nr. 71 a fost contestat în instanță, iar Tribunalul București a anulat acest proces verbal, prin Sentința 7109/28.11.2017, pe motiv că Legea 448/2006 nu conține nicio obligație în sarcina unei asociații private de proprietari de a accesibiliza clădirea.

Prin urmare, inspectorii nu au refuzat să facă constatarea inaccesibilizării.

Agencia pentru Plăți și Inspectie Socială a Municipiului București

13. Reclamata susține că, deși petenta este coproprietară a acestui apartament, nici aceasta și nici fiul acesteia nu locuiesc acolo și nu sunt înscriși în cartea de imobil.

Referitor la fondul sesizării, reclamata arată că inspectorii au realizat un control la această adresă, în data de 25.04.2017, unde s-a constatat existența unei rampe a cărei construcție nu respectă prevederile Normativului NP 051/2012. Din discuțiile purtate cu președinta Asociației de proprietari nu s-a depus nicio cerere în acest sens. În urma controlului, inspectorii au întocmit un proces verbal de control și au sancționat contravențional Asociația. Pentru că președinta nu a semnat aceste documente, ele au fost trimise prin poștă, cu confirmare de primire. În urma contestării procesului verbal de control, Tribunalul București a admis acțiunea Asociației de proprietari. În prezent se află pe rol cererea de apel, iar acțiunile de monitorizare sunt suspendate până la pronunțarea instanței.

V. Motivele de fapt și de drept

14. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția lipsei calității procesuale active a petentei, invocată de către reclamați, cu privire la calitatea de reprezentant al surorii sale, . . .

Conform prevederilor art. 5 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor: *"Petentul este persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea faptei de discriminare împotriva sa"*

Potrivit dispozițiilor art.7 alin. 1 din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor *"persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie una din persoanele prevăzute la art. 8 alin.1 și 2 sau alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de personae sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare"*.

(2) Persoanele care nu au exercițiul drepturilor lor pot fi parte dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate potrivit legii.

În prezenta speță, Colegiul director constată că la dosar nu există o împuternicire a petentei în sensul de a-i apăra interesele dnei . . .

Prin urmare, Colegiul director urmează să admită excepția lipsei calității procesuale pasive a petentei, în raport de pretențiile surorii sale, dna . . .

15. Cu privire la situația fiului petentei, Colegiul director urmează să analizeze fondul.

În fapt, Colegiul director reține o serie de probleme legate de accesibilizarea persoanelor cu dizabilități.

16. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). **Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al**

Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

17. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

18. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

14. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă reclamații i-au încălcat petentei un drept recunoscut de lege în baza unui criteriu interzis. Din sesizare și documentele depuse la dosar se reține că dreptul încălcat este dreptul la accesibilizarea persoanelor cu dizabilități.

15. Colegiul director reține că petenta deține în coproprietate, împreună cu sora sa, un apartament în sectorul 5 București, iar calea de acces este inaccesibilă scaunului rulant pe care îl folosește pentru a o deplasa pe sora și pe fiul său, când este cazul.

Petenta susține că vinovați pentru această situație sunt inspectorii ANPIS care nu sancționează asociația de proprietari.

Pe de altă parte, reclamații arată nu a existat refuzul inspectorilor de a constatat inaccesibilizarea cailor de acces în imobil, ci s-au efectuat două controale la Asociația de proprietari, în urma cărora au încheiat procesele verbale de control nr. 71/25.04.2017, respectiv 547/01.11.2017. Procesul verbal nr. 71 a fost contestat în instanță, iar Tribunalul București a anulat acest proces verbal, prin Sentința 7109/28.11.2017, pe motiv că Legea 448/2006 nu conține nicio obligație în sarcina unei asociații private de proprietari de a accesibiliza clădirea.

16. Astfel, raportul de cauzalitate între fapta imputată și criteriul invocat nu poate fi reținută, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 sau art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (n.n. art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative” (A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție).

Colegiul director nu poate reține că faptele imputate în sarcina părților reclamate au fost determinate de criteriul invocat de petentă, respectiv dizabilitatea.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA

Data redactării: 28.06.2019

Redactat și motivat: Asztalos Csaba Ferenc

Angelica Paraschiv Gergely

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.